

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2017-05-11
Besvaras senast
2017-06-02

Till utrikesminister Margot Wallström (S)

2016/17:514 Sveriges agerande i säkerhetsrådet i Västsaharafrågan

FN:s säkerhetsråd röstade nyligen igenom resolution 2351 om konflikten runt Västsahara. I resolutionen ges stöd för att försöka återuppta förhandlingarna mellan Marocko och Polisario. Dessutom ges ett förnyat mandat för den fredsbevarande styrkan Minurso.

Västsahara är ockuperat av Marocko sedan mer än 40 år – en ockupation som av den internationella domstolen i Haag bedömts vara rättsvidrig. FN vill att det västsahariska folket själva ska få avgöra sin framtid i en folkomröstning. En folkomröstning har dock systematiskt förhalats av ockupationsmakten Marocko. Det är mot den bakgrunden positivt att säkerhetsrådet nu vill skynda på processen.

Verkligheten för västsaharier i det ockuperade området präglas av förtryck och systematiska brott mot mänskliga rättigheter. Det är svårt att se vad Marocko har gjort för att förbättra den situation när det gäller de mänskliga rättigheterna som uttrycks i resolutionen. I praktiken råder sedan länge undantagstillstånd i det ockuperade Västsahara. Det är Marocko som har den totala kontrollen, inte FN. I stort sett inga oberoende observatörer eller journalister släpps in i landet. Det är förbjudet att kritisera kungen, islam eller Marockos rätt till Västsahara.

Ett tydligt exempel på ockupationsmaktens övergrepp är händelserna i samband med de fredliga protesterna 2010 i Gdeim Izik några mil utanför den västsahariska huvudstaden El-Aaiún. Tusentals västsaharier bildade ett tältläger i protest mot ockupationen och plundringen av landets råvaror. Marockanska myndigheter svarade med att attackera lägret med gummikulor, vattenkanoner, tårgas och våld. Lägret förstördes och tält sattes i brand. Hundratals människor arresterades och av dessa dömdes 24 personer till långa fängelsestraff i en grovt orättvis rättegång i en militärdomstol. Att de enda bevis som fanns var uttalanden som hade gjorts under tortyr ignorerades av domstolen. Det är ett brott mot internationell rätt att döma civila i en militärdomstol, och påtryckningar har skett för att få till stånd en civil rättegång.

Förtrycket i det ockuperade Västsahara pågår varje dag, vilket bland annat den kända västsahariska människorättsaktivisten Brahim Dahane nyligen vittnade om när han besökte Sveriges riksdag och deltog i ett seminarium. Han berättar om den stenhårda ockupationen och om hur västsaharier terroriseras, grips och utsätts för illegala rättegångar.

Minurso är den enda fredsbevarande styrka som inte har mandat att övervaka de mänskliga rättigheterna, vilket är minst sagt anmärkningsvärt. Ett MR-mandat för Minurso skulle synliggöra de brott som sker mot mänskliga rättigheter i det ockuperade Västsahara. Det skulle även ge västсахarierna nytt hopp och en möjlighet till upprättelse.

Mot den bakgrunden vill jag fråga utrikesminister Margot Wallström:

1. Har Sverige lagt ett tilläggsförslag i säkerhetsrådet för att inkludera de mänskliga rättigheterna i Minursos mandat?
2. Kommer Sverige att agera i FN:s säkerhetsråd för att den folkomröstning som FN beslutade om redan 1991 snarast kommer till stånd?

.....

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors